

Evidensbaserad verksamhet i ord och handling

Luleå den 28 mars 2011

Lennart Magnusson, Elizabeth Hanson,
Birgitta Olofsson, Jan-Olof Svensson

Disposition

- utvärdering
- uppdraget
- målgrupper
- verksamhetsidé
- arbetssätt
- utvidgning
- mötesdagar
- workshop
- debattartiklar

Frågeställningar

- Hur har insamling, strukturering och spridning av kunskap fungerat?
- Hur centrumen verkat för att kunskapsutvecklingen har getts en mera tillämpbar och praktisk inriktning. Nått ut till rätt målgrupper och aktörer?
- Har centrumen fungerat som en länk mellan forskning, praktik och beslutsfattare på lokal, regional, nationell och transnationell nivå?
- Har centrumen fungerat som ett nav i ett nationellt nätverk av FoU-verksamheter?

Forts. Frågeställningar

- Hur har de regionala och nationella nätverken fungerat och hur de har uppfattas av deltagarna?
- Har arbetet med de blandade lärande nätverken fungerat som ett medel för att stödja och stimulera utvecklingsarbete och implementering av kunskaper rörande anhörigas situation?
- Har arbetet med regionala mötesdagar bidragit till att nå ut till målgruppen över hela landet?
- Har styrningen och ledningen av verksamheten i de båda centrumen fungerat både för en inre och yttre effektivitet?

Aktiviteter

Initiering och planering (träffar, dialog, efterarbete)

Genomgång av dokumentation

Intervjuer - 1 gruppintervju och 15 individuella intervjuer

Enkät

Analyseseminarier , 2 stycken

Rapportskrivning – en efter halva tiden och en före slutet

Träffar med berörda

Tidsplan

<i>Initiering och planering</i>	<i>febr</i>
<i>Genomgång av dokumentation</i>	<i>febr-löpande</i>
<i>Möten med representanter från centrumen</i>	<i>mars</i>
<i>Individuella telefonintervjuer</i>	<i>mars-april</i>
<i>Enkätundersökning</i>	<i>april-maj</i>
<i>Gruppintervjuer</i>	<i>maj-juni</i>
<i>Analyseseminarium Anhöriga</i>	<i>juni</i>
<i>Analyseseminarium Svenskt demenscentrum</i>	<i>sept</i>
<i>Rapportskrivning</i>	<i>sept-okt</i>
<i>Slutseminarium</i>	<i>okt</i>
<i>Utkast slutrapport</i>	<i>mitten nov</i>
<i>Slutrapport lämnas</i>	<i>början av dec</i>

Utmaningar

- Individualisering, utvärdering och utveckling av anhörigstöd
- Samverkan och partnerskap i stöd och hjälp för anhöriga
- Kombinera förvärvsarbete och anhörigomsorg
- E-tjänster och ny teknik för anhörigvårdare
- Bibehålla hälsa och förebygga ohälsa
- Etnicitet och anhörigomsorg
- **"Palliativ anhörigvårdare"**
 - "sluta vårdandet", särskilt boende och efterlevandestöd
- Information och utbildning

Uppdrag

- **skapa nationell överblick** inom verksamhetsområdet
- **samla in, strukturera och sprida** kunskaper och erfarenheter på anhörigområdet
- **stimulera** och **stödja** utvecklingsarbete och implementering av kunskaper rörande anhörigas situation
- **bidra** till **högre kvalitet och produktivitet** i vården och omsorgen
- **ta del av** internationella erfarenheter och forskningsresultat.

Målgrupper

- anhörigvårdare och äldre
- vård- och omsorgspersonal
- chefer och administratörer
- politiker
- volontärer och medlemmar i anhörig-, patient och pensionärsorganisationer

Verksamhetsidé

Att skapa och "bygga på" möten mellan olika kunskaps- och erfarenhetsformer som:

- förstahandserfarenheter hos anhörigvårdare, brukare och deras organisationer
- beprövad erfarenhet hos personal inom anhörigstöd och äldreomsorg
- organisatorisk- och policyerfarenhet hos beslutsfattare
- vetenskaplig kunskap och metodkunskap hos forskare

Vi eftersträvar ett evidensbaserat förhållningssätt
i all verksamhet

Arbetsätt

1. Etablera lättillgängliga kunskapskällor
2. Kunskapsspridning och konsultation
3. Blandade lärande nätverk
4. Samverkansstudier
5. Internationella kontakter

Etablera lättillgängliga kunskapskällor

- En interaktiv webbplats
- Kartläggning av intressanta exempel
- Årlig systematisk litteraturgenomgång
- Specialbibliotek
- Kunskapsöversikter

Kunskapsöversikter

- pågående

- Samverkan och partnerskap i stöd och hjälp för anhöriga
- e-tjänster och ny teknik för anhörigvårdare
- Samtal som stöd till anhöriga
- Etnicitet och anhörigomsorg
- "Palliativ anhörigvårdare"
 - "sluta vårdandet", särskilt boende och efterlevandestöd
- Anhöriga till närstående med funktionsnedsättning

Kunskapspridning och konsultation

- Information
- Medverkan i konferenser, möten och seminarier
- Konsultinsatser till anhöriga, personal och beslutsfattare

Information

- Broschyr, svensk och engelsk
- Nyhetsbrev, fyra/år
- Sidor i:
 - Äldre i Centrum
 - AHRs nyhetsbrev
 - Fokus nyhetsbrev
- Artiklar och reportage
- Debattartiklar
- Information om blandade lärande nätverk
- INKA – internt informationsbrev

NKA:s nyhetsbrev

Konferenser, möten och seminarier

- Regionala mötesdagar, fyra per år
2008: Östersund, Gävle, Göteborg, Hässleholm
2009: Luleå, Stockholm, Göteborg, Lund
2010: Örnsköldsvik, Västerås, Göteborg, Lund
2011: Umeå, Stockholm, Borås, Malmö
- Workshop om anhörigfrågor
- Anhörigriksdagen, Varberg
- En dag för Anhöriga, Stadshuset i Stockholm
- Konferenser, seminarier, möten och utställningar

Konsultinsatser till anhöriga, personal och beslutsfattare

- Frågor och svar på hemsidan
- Samtal till oss i olika sammanhang
- Remissvar
- Expertstöd

Frågor & svar på hemsidan

Blandade lärande nätverk

En grupp människor som:

- delar ett gemensamt intresse
- har någon form av expertkunskap att bidra med
- har ett djupt engagemang att arbeta tillsammans för att uppnå ett gemensamt mål.

Medlemmarna:

- skapar tillsammans ett lärande nätverk
- engagerar sig i lärande projekt
- utbyter och delar kunskap, färdigheter och erfarenheter med varandra
- lär av varandra
- mötena äger rum fysiskt eller elektroniskt
(Wenger, 1998 , Tolson *et al* 2006, Hanson & Magnusson 2009)

Nya blandade lärande nätverk med start under 2011

- Förvärvsarbetande anhängvårdare
 - Ann-Britt Sand, lektor, Stockholms Universitet
 - Birgitta Olofsson, anhängkonsulent, Kiruna
- Anhängvårdares hälsa
 - Christen Erlingsson, lektor, Linnéuniversitetet
 - Jan-Olof Svensson, anhängkonsulent, Växjö
- Anhöriga och särskilt boende, startar april
 - Elizabeth Hanson, lektor, Linnéuniversitetet
 - Eva Gustafson, universitetsadjunkt, Linnéuniversitetet
- Samtal som stöd, start september
 - Marianne Winqvist, FoU-ledare, Uppsala FoU
 - Jan-Olof Svensson, anhängkonsulent, Växjö

Samverkansstudier

- *Anhörigstöd med mångfald*
 - en förstudie tillsammans med Röda Korset
- *Kartlägga och under tre år följa utvecklingen av stödet till anhöriga i åtta kommuner under tre år*
 - en studie tillsammans med åtta FoU-enheter och åtta kommuner
- *Hjälp och stöd till närstående med inkontinens*
 - en studie i Holland, Italien, Slovenien och Sverige i samarbete med Eurocarers och tre kompetenscentra i Europa
- *CARICT, intressanta IKT-tjänster och projekt för anhöriga samt utvärdering av sådana*
 - ett EU-projekt med fem kompetenscentra i Europa och Eurocarers

Anhörigfrågor i ett internationellt perspektiv

- Internationell rådgivningsgrupp
- Medlemmar i Eurocarers och internationella forskarnätverk
- Internationella reportage
- Presentationer på internationella konferenser

Utmärkande – ”co-learning”

- parterna, styrgrupp och medarbetare:
 - har olika kompetens, ämnesmässigt och professionellt
 - finns spridda i landet
- lärande i mötet - dialog
- **”underifrånperspektiv”**
- bygger broar mellan teori och praktik
- anhöriga spelar en stor roll – deras berättelser
- arbetar genom andra – väver ett nät
- jobbar på distans

IKT ett viktigt hjälpmedel

- telefonkonferens
- videokonferens
- e-post
- hemsida
 - information, nyheter
 - reportage
 - filmade presentationer

Utvidgning till nya målgrupper

- NkAs uppdrag är att vara kompetenscentrum avseende anhöriga till äldre.
- Ändringen i Socialtjänstlagen ger kommunerna skyldighet att ge stöd till anhöriga till äldre, långvarigt sjuka och personer med funktionsnedsättning.
- Finns önskemål om utvidgat uppdrag för NKA från:
 - anhöriga och deras organisationer
 - personal inom vård och omsorg
 - beslutsfattare

Höstens mötesdagar

- Umeå, 15 sept
- Malmö, 20 okt
- Borås, 3 nov
- Stockholm, 24 nov
- Föreläsningar, seminarier och workshops
- Samverkan med FoU-enheter, kommuner och anhörigföreningar

**Idé- och erfarenhetsutbyte om anhörigfrågor
Workshop för anhörigkonsulenter och
anhörigsamordnare
i samband med Anhörigriksdagen
*23 maj Folkets hus i Varberg***

Arbetsgrupp/nätverk

- Catherine Berglund, Riksnätverket/Anhörigkonsulent
Danderyd
- Christianne Simson, Riksnätverket/Anhörigkonsulent
Knivsta
- Åke Fagerberg / Alf Andersson, AHR
- Majlis Lundgren, AHR
- Jan-Olof Svensson, NkA
- Birgitta Olofsson, NkA

Telefonkonferenser

Kontakter via e-mail

Program

13.00-13.45 Rollen som anhörigkonsulent *Marianne Winqvist och
Birgitta Olofsson, NkA*

14.00-15.45 Workshop + kaffe

16.00-17.00 Summering och avslutning *Jan-Olof Svensson, NkA*

Workshop 1

Fler målgrupper: hjälp, har de alla rätt till stöd?

Var börjar vi och var slutar vi?

Hur tar vi reda på vad som redan finns?

Vem gör vad?

*Ledare: Catherine Berglund, anhörigkonsulent
Danderyd*

Workshop 2

Anhörigstöd för vem – för Dig?

Individuellt anpassat anhörigstöd - hur
individuellt är det?

Individualisering efter behov eller organisation?

Är insatsen till den närstående ett anhörigstöd?

*Ledare: Christianne Simson, anhörigkonsulent
Knivsta*

Workshop 3

”Tillsammans är ordet, sa Bull. Det är det, sa Bill.”

Om betydelsen av partnerskap, samarbete och nätverk

Partnerskap – från ord till handling

Samarbete och nätverk – till nytta eller besvär

Anhörigföreningen – en fristående möjliggörare

Ledare: Mailis Lundgren, Anhörigas Riksförbund

Totalt antal anmälda (t.o.m. 25 mars): 66

fördelat på

Workshop 1 – 31 st.

Workshop 2 – 27 st.

Workshop 3 – 8 st.

Anmälningstid till 6 maj

INkA - NkAs nya interna nyhetsbrev

- Enkel förteckning med länkar med olika intressanta nyheter med anknytning till anhörigområdet
- Idag internt för medarbetare och styrgrupp
- Intresse?

Debattartiklar

- Förvärvsarbetande anhöriga, pågår
- Nya målgrupperna, förslag
- Andra förslag?

Tack!

Information och kontakt

- Lennart Magnusson

tel: 0480-418021

e-post: lennart.magnusson@anhoriga.se

Hemsida: www.anhoriga.se

Telefon: 0480-41 80 20

